

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
057/22	Kommunestyret	PS	16.06.2022

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Asbjørn Nagell Toft	FA-L12	20/4834

Detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad gbnr 127/91 mfl. PlanID 46312020006 - Godkjenning

Vedlegg

Føresegner. Datert 27.05.22

Planomtale m_KU - Mongstad (1)

R01_1_VN2 -A1 28.04.21

R01_2_VN2 -A1 05.04.22

R01_3_VN1 -A0 28.04.21

Framlegg til vedtak:

Detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad gbnr 127/91 mfl. PlanID 46312020006 vert godkjent. Planomtale er datert den 27.05.2022, plankarta 1-3 er datert 28.04.2021 og 05.04.2022 og føresegner er datert 27.4.2022. Vedtaket er gjort med heimel i plan- og bygningslova sin § 12–12.

Kommunestyret - 057/22 - 16.06.2022

KS - behandling:

Avdelingsleiar plan, Asbjørn Nagell Toft, orienterte om saka.

- Planen går i to kommunar, og må vedtakast i begge kommunane.
- Saka kom seint til kommunestyret, men det var viktig å få saka ut no, sidan neste kommunestyremøte er i september.
- Mesteparten av arealet er i Alver, i Austrheim er det berre areal under bakken (energitunnellar).
- Saka er oppe i Alver i kommunestyret same dag som i Austrheim.

Handsaming i kommunestyret:

Samrøystes for kommunedirektørens framlegg til vedtak.

KS - vedtak:

Detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad gbnr 127/91 mfl. PlanID 46312020006 vert

godkjent. Planomtale er datert den 27.05.2022, plankarta 1-3 er datert 28.04.2021 og 05.04.2022 og føresegner er datert 27.4.2022. Vedtaket er gjort med heimel i plan- og bygningslova sin § 12–12.

Saksopplysninger:

På oppdrag frå Asset Buyout Partners og Mongstad Eiendomsselskap AS sendte Multiconsult AS den 14. juni 2022 til Austrheim kommune revidert planframlegg for **Detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad**. Mesteparten av planområdet er i Alver kommune og denne detaljreguleringa skal og godkjennast der. I oversendinga følgte dette planmaterialet med:

Planomtale m_KU

Føresegner

3 stk. plankart

ROS-analyse

VA-rammeplan

Naturmangfaldsrapport

Trafikkanalyse

Oppdatert merknadsskjema til 2. gongs handsaming

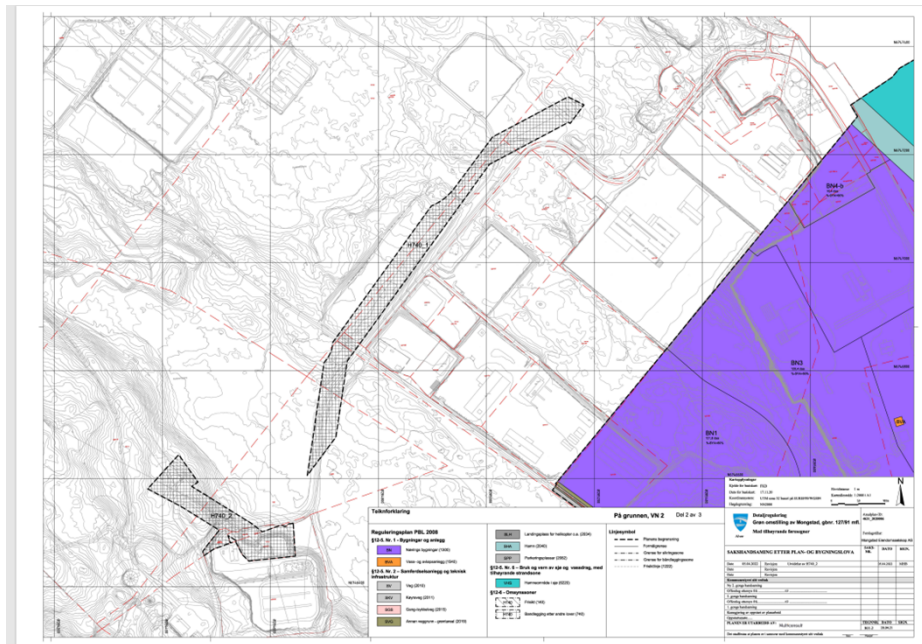
Endringsnotat

Planområdet er på om lag 1140 daa på bakkeplan og ca. 580 daa under bakkeplan. Berre 55 daa av planen er i Austrheim kommune. Planområde er lokalisert på Mongstad nord i Alver kommune ved grensa til Austrheim kommune. Oppstartsmøte av planarbeidet vart gjennomført 27.11.2020 saman med Alver kommune. Reguleringsplanen erstattar i Alver kommune gjeldande plan for område med namn Storhamn Mongstad. Formålet med detaljreguleringsplanen er å leggje til rette for etablering av energitunnelar og landbasert oppdrettsanlegg, inkludert eige osmoseanlegg for produksjon av ferskvatn og biogassanlegg for handtering av fiskeslam og klekkeri/smoltanlegg. Energitunnelane sitt formål er å utnytte overskotsenergi frå raffineriet til og redusera mengda energi som trengs ved drift av oppdrettsanlegget. Etablering av ein energitunnel er ein sentral motor for grøn omstilling på Mongstad, og er vesentleg for at den største industriklynga i Noreg kan utviklast i ein berekraftig retning. I vestleg del av planområdet vert det opna for etablering av energitunnel som vil gje moglegheit til framføring av infrastruktur til dei respektive anlegga utan vesentlege terrenginngrep. Dette slik som fjernvarme, straum, vatn, oksygen, hydrogen, nitrogen, overvatn mv. Bruk av overskotsvarme vil til dømes betydeleg redusera energibehovet til fleire industrier. Eksempelvis vil fjernvarme eliminera energibehov tilknytta oppvarming.

For nærare opplysningar om planforslaget vert det vist til planomtalen og saksframstilling til 1. gongs handsaming i formannskapet den 03.06.2021, med saksnr. 068/21, i det møtet vart planforslaget lagt ut til offentleg ettersyn.

Det kom inn 9 uttalar frå offentlege høyringsinstansar og lag. Statsforvaltaren i Vestland fekk utvida frist for endeleg uttale. Dialogmøte om naturmangfald i sjø og vasskvalitet vart halde den 10.12.2022. Begrensa høyring var i perioden 02.5.2022 – 23.05.2022. Statsforvaltaren i Vestland kom med endeleg uttale i saka 23.05.2022. Forslagsstillar sine kommentarar og vurderingar går fram av merknadsskjema. Vedrørande innhald i uttalane frå NVE, Kystverket, Statnett, Bergen Hamn, Direktoratet for mineralforvaltning, Fiskarlaget Vest og Fiskeridirektoratet sluttar Kommunedirektøren seg til forslagsstillar sine kommentarar, vurderingar og endringar som er gjort i planforslaget. Innhaldet i uttalane frå Statsforvaltaren om naturmangfold i sjø og vasskvalitet, samd

Vestland fylkeskommune sin uttale vedrørende samferdsle vert vidare kommentert og vurdert.

Noko av planområdet heilt i vest går inn i Austrheim kommune (energitunellar), vist som omsynsone i plankartet over. Bandlegging etter andre lover (H740) (2) 11 dekar.

Planforslaget vil ikkje utløyse behov for utbetring av kommunaltekniske anlegg og planforslaget inneheld ikkje arealformål avsett til offentleg bruk og overtaking.

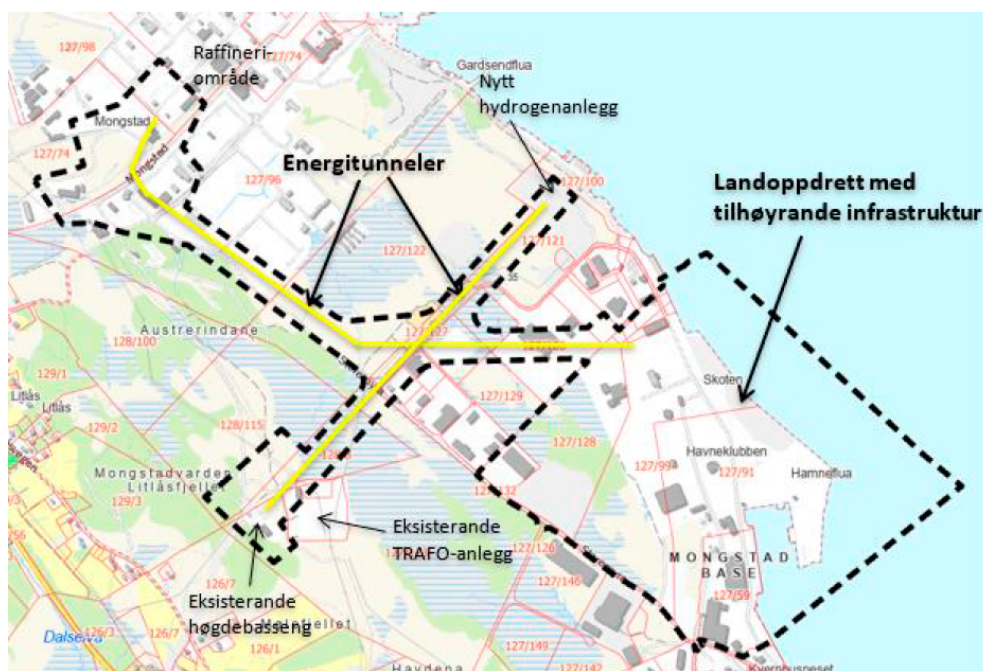
I dag er dette området regulert til industri (IND5). Planen som gjeld her heiter **Planendring Mongstad industriområde nordre del, planid 2013004**. Godkjent i Austrheim den 26.02.2014.

Teknisk infrastruktur (STI) under grunnen i kommunane Austrheim (55 dekar) og Alver vist i plankart 3.

Multiconsult AS vart engasjert av Asset Buyout Partners og Mongstad Eiendomsselskap AS til å utarbeide ein VA-rammeplan for eit nytt landbasert oppdrettsanlegg og energitunnel på Mongstad, lokalisert aust i Austrheim kommune og nord i Alver kommune. VA-rammeplanen er revidert den 26.03.2021. Den viser at ferskvatn til det landbaserte oppdrettsanlegget er planlagt produsert frå sjøvatn, i osmoseanlegg. Den har som funksjon å sikre ein heilskapleg løysning for vassforsyning, spelvatn og overvasshandtering, samt å sikre tilstrekkeleg brannvassuttak.

Risiko- og sårbarheitsanalyse, revidert den 06.04.2022 viser at ROS-analysen har avdekket 15 aktuelle uønskte hendingar. Alle desse hendingane er vurdert etter akseptkriterier og risikomatrix til tidl. Lindås kommune. Det er avdekket risiko i raud risikosone for 2 av dei aktuelle hendingane. Dette gjeld ulukke på sjø (7) og ureina grunn (8). Hendingane er forventa for eit område med så stor aktivitet som på Mongstad og er knytt til eksisterande bruk. Det er avdekket risiko i gul risikosone for 11 av dei aktuelle hendingane. Ureining i grunn/sjø over lengre tid og/eller store utslepp kan gi skadar på miljø som tek lang tid å opprette.

Planområdet og føremålet med planarbeidet er vist over

Vurdering:

Kommunedirektøren vil informere om at mesteparten av reguleringsplanen gjeld Alver kommune. Han viser ellers i hovudsak til vurderingar av saka som kjem fram i saksframlegget til 1. gongs handsaming av planen i formannskapet. Tema som har vore konsekvensutgreidd er samferdsel, landskapsbilete, naturmiljø, friluftsliv, nærmiljø/lokalsamfunn, kulturminne/kulturmiljø, naturressursar, lokal og regional utvikling, tilhøve til anna planlegging, forureining og klima, og risiko ved havstigning. Dette er ei vidareføring av tema som har vore utgreidd i samband med tidlegare reguleringsarbeid på Mongstad, både i Alver og Austrheim kommune.

Ved varsel om oppstart og høyring av planprogrammet bad Vestland fylkeskommune om at reguleringsplanen inneheld vurderingar knytt til kva påverknad gjennomføring av plan vil ha på fylkesveg 57. Vurderingar kring kapasitet på kryss ved Mongstad sør vart vektlagt i uttalen. Samanfatta bad Vestland fylkeskommune ved varsel om oppstart at reguleringsplanen måtte omfatta følgjande vurderingar:

-Konsekvensutgreiinga må vurdere planens påverknad i høve overordna transportnett.

-Trafikkanalysen må vurdere kapasitet ved krysset frå fv. 57 samd vurdere om krysset er dimensjonert riktig i høve forventa trafikk.

-Vurdere om forholda for mjuke trafikantar og kollektivdekninga i område er tilstrekkeleg for dei 80-100 nye arbeidsplassane.

-Utgreiing kring kva påverknad anleggsperioden vil ha på overordna transportnett og eventuelle behov for massetransport.

-Vurdera behov for rekkjefølgjekrav for opparbeiding av naudsynt infrastruktur både for harde og mjuke trafikantar.

-Vurdera behov for utviding av planområde til å omfatta kryssområde ved Mongstad sør.

Ved offentlig ettersyn og høyring vektla fylkeskommunen i sin uttale at det i KDP for Lindåsneset – Mongstad 2010 er lagt opp at det skal byggast tunnel ved Hope for å avlaste fylkesvegen for tungtransport. Viss det ikkje lengre er aktuelt å bygge tunnelen meina fylkeskommunen at det vil vera relevant å stille strengare krav til utforming av tilkomstvegen som går om Mongstad sør.

Fylkeskommunen stiller og spørsmål til om reguleringsplanen er omfatta av eit rekkjefølgjekrav i den gamle vegplanen Rv 57 kryss Mongstad sør, planID 1263- 200710 om krav til utbetring av krysset. Vidare skriv fylkeskommunen at det vil vera naudsynt å sikra trygg tilkomst frå Fv. 57 og kollektivhaldeplass til industriområdet. Når det gjeld trafikkanalysen påpeika dei at den basera seg på ein *Netto trafikkauke* som følgje av etablering av landbasert oppdrettsanlegg, og ikkje heile planområde i seg sjølv. Trafikkanalysen tek berre for seg trafikkavviklinga og ikkje sjølv utforminga av krysset med trafikktryggleik og eventuelle behov for oppgradering.

Ved offentlig ettersyn låg det i framlegg til plan inne eit rekkjefølgjekrav som sa at når teoretisk belastningsgrad i krysset Storemyrvegen x fv. 57 passerer 1.0 (jf. trafikkanalyse datert 09.03.21) må krysset utbetrast ihht. Statens vegvesen vegnormal for dette. Fylkeskommunen skreiv at dei er svært kritisk til formuleringa av rekkjefølgjekravet. Avslutningsvis ber dei om vidare dialog kring utforming av eit rekkjefølgjekrav. Når det gjeld planen sin påverknad og konsekvens på det overordna transportnettet har forslagsstillar i konsekvensutgreiinga under kapittel 8.6.7.2 konkludert med at planforslaget ikkje legg opp til auke av transport langs vegane til området, kapasiteten på vegsystemet er tilstrekkeleg. Trafikkanalysen viser at berekna kapasitet i krysset med Fv. 57 viser ei god avvikling med ein belastningsgrad på 0,72 på Storemyra og ein kø på maksimalt 40 meter (7 biler) etter at den samla planlagte næringsutbygginga i planforslaget er gjennomført. Nyskapt ÅDT vert redusert i høve til kva gjeldande reguleringsplan på staden opnar for. Det meste av nyskapt trafikk vil gå føre seg via sjø eller internt i planområde. Dei same føresetnadane gjeld og for massetransport som vil i hovudsak skje internt i område og via sjøtransport.

Om vurdering av behov for tiltak for mjuke trafikantar skriv forslagsstillar i trafikkanalysen at majoriteten av nye arbeidstakarar vil ferdast til planområde med bil, så prosjektet med etablering av oppdrettsanlegg på land med 80-100 nye arbeidstakarar åleine er ikkje nok til å utløysa krav om at det skal etablerast gang/sykkelveg frå krysset ved fv. 57 opp til industriområde i Alver kommune. På bakgrunn av berekningane frå trafikkanalysen som viser at gjennomføring av plan gir ein reduksjon i ÅDT, samt at det er god kapasitet ved krysset, har forslagsstillar tatt ut rekkjefølgjekrav om oppgradering av kryssområde og konkludert med at det ikkje er naudsynt å utvida planområde.

Kommunedirektøren i Alver kommune har vurder at det ikkje føreligg tilstrekkeleg grunnlag til å krevja at planområde skal verta utvida til å omfatta Storemyravegen inkludert krysset ved Mongstad sør, med opparbeiding av fortau langs vegstrekket og opparbeiding av kryssområde slik det er regulert i nyleg vedteken vegplan. Vestland fylkeskommune legg til grunn at eit slikt krav må vurderast på bakgrunn av at Hope-tunnelen ikkje er bygd, som skulle avlasta vegen og på grunnlag av at eit rekkjefølgjekrav om opparbeiding av krysset i eldre vegplan på staden. I kommunedelplanen i Alver kommune ligg det ingen føringar for at Hope-tunnelen skal byggast. Hadde det vore grunnlag for å krevja utviding av planområde for å sikra opparbeiding av fortau og kryssområde måtte fylkeskommunen stilt desse krava til planen enten ved varsel om oppstart med høyring av planprogram eller ved offentlig ettersyn. Det som står over her skriv kommunedirektøren i sin saksutgreiing til komunestyret i Alver. Kommunedirektøren i Austrheim deler dette synet, men vil

framheva at det knytta ein del usikkerheit mht. fremtidig trafikkvekst fram til 2032, det er avhengig av det generelle bilbruket, innbyggjartal- og næringsutviklinga på Mongstad. Det er difor viktig å ha fokus på trafikktryggleiksarbeidet i heile den nordlege regionen knytt til dette.

Naturmangfald, forureining og klima:

Naturmangfald i planområdet og nærområdet er det fleire registreringar av artar, der nokre av dei er oppført på raudlista: Vipe (raudlistekategori CR-kritisk trua), hettemåke (CR), krykkje (EN-sterkt trua), makrellterne (EN), storspove (EN), fiskemåke (VU-sårbar), gråmåke(VU, granmeis (VU), sandsvale (VU), gauk (NT-nær trua), tjeld (NT), storskarv (NT), stær (NT) og sivspurv (NT).

Forslagsstillar har ved vurderinga av naturmangfaldlova. § 10 lagt til grunn at sidan planområdet alt i dag er i bruk som industriområde er det knytt lite verdi til naturmangfold på land. Planen bygg ikkje ned nye urørte landareal. Kommunedirektøren vurderar at det i samband med konsesjonsprosessen bør gjerast ei oppdatert kartlegging av artar for å undersøkje om vipe og andre tidlegare registrerte artar framleis nyttar område eller ei. Når kommunen får konsesjonssøknaden på høyring kan me be om at det vert gjort oppdaterte artsregistreringar i område. For å redusera planens påverknad på naturverdiar går det fram av føresegna under punkt § 3.8 b) at ved utfylling i sjø skal siltgardin/siltskjørt eller andre avbøtande tiltak utplasserast for å minske spreiding av finpartiklar og forureining under utfylling.

Føresegn § 3.9 d) sikra at det ikkje vert gjort nokre sprengingsarbeid i hekkeperioden april – juli. For og ikkje forstyrre gyteperioda for torsk er det under føresegn § 4.3.2 e) lagt inn krav om at det ikkje er lov å leggje ut sjøleidningar i hamneområde i sjø perioden februar – april. Ved offentleg ettersyn og høyring vurderte Statsforvaltaren i Vestland at reguleringsplanen ikkje innehalde tilstrekkelege utredningar for kva påverknad gjennomføring av planen vil ha for vasskvaliteten og naturmangfold i område. Alver kommune saman med Statsforvaltaren og forslagsstillar gjennomførte eit dialogmøte vinteren 2021 for å avklare kva utredningar som var naudsynt og mogleg å gjennomføre på dette stadiet av prosessen, og kva utredningar som naturleg høyrde heime saman med utarbeiding av konsesjonssøknaden. Revidert planforslag vart sendt på begrensa høyring til Statsforvaltaren i slutten av april 2022, endeleg uttale i saka vart gitt 23.05.2022.

Planområde ligg innanfor vassforekomst 0261040101-11-C Fensfjorden som er på vannett.no registrert med ei økologisk tilstand sett til moderat, og kjemisk tilstand sett til dårleg. Nasjonale miljømål gitt ved vassforskrifta § 4 seier at vassførekomst skal ha god økologisk og god kjemisk tilstand. For høge sinkverdiar i fjorden er ein sentral problemstilling i saka. Statsforvaltaren vurderar i sin siste uttale at reguleringsplanen framleis underkommuniserar utslepp og utsleppsmengda til sjøen. Sink er nytta i fiskefor og erfaringa deira er at reinsesystema ikkje greier å samle opp alt av avfall frå settefiskanlegga, så sjølv om sinkutsleppet vil bli redusert, vert det ikkje fjerna. Planen skissera eit landbasert fiskesetteanlegg på ca. 50.000 tonn årleg i produksjon, der utslepp av nitrogen før alle reinsetiltak vert gjort ligg på kring 500.000 PE. Statsforvaltaren rår kommunane til å ta situasjonen på alvor og krev at det i reguleringsplanen sine føresegner vert utforma miljøkrav og krav til overvaking av utsleppa. Forslagsstillar har vurdert at konsesjonen vil ivareta dei miljømessige utfordringane tiltaka i planen vil påføre fjordsystemet. For å svare ut Statsforvaltaren sine merknader til miljøkrav og overvaking la forslagsstillar inn to nye føresegn under § 3.9 der bokstav a) seier at: *Produksjon knytt til akvakultur skal minst vera i samsvar med konsesjonsvilkår. Dette omfattar mellom anna utslepp til vatn, utslepp til luft, avfall og lagring av medisin og kjemikalie.*

Under bokstav b) står det at *Utslepp av næringssalt, kjemiske bindingar og partiklar frå landbasert*

akvakulturanlegg skal følgjast opp i eige overvakingsprogram slik at miljøkrav sette for verksemda vert dokumentert. Kommunedirektøren vurderer at det er i konsesjonshandsaminga dei spesifikke vilkåra til anlegget med mellom anna krav til tillat utsleppsmengd av ulike stoff må setjast. Det er Statsforvaltaren i Vestland som gir utsleppsløyve etter forureiningslova. Når dette løyvet er gjeve er det Vestland fylkeskommune som gir akvakulturløyve etter akvakulturlova.

Mattilsynet og Fiskeridirektoratet er og sentrale aktørar i denne prosessen som alle sett krav til korleis fiskeoppdrett skal gå føre seg på ein best mogleg måte, både med tanke på fiskevelferd og ivaretaking av naturressursane i fjorden. Det er vorte vurdert at tiltak i planen tek i vare naturmangfaldslova sine miljøprinsipp gitt ved §§ 8-12 for innhald i vurderinga av miljøprinsippa. Kommunedirektøren vurderer at naturverdiar innanfor og i nærleik av planområdet er tilstrekkeleg sikra i plan.

For tema forureining og klima sikra planen no avbøtande tiltak ved føresegn § 4.2.6 g) *at det skal vera tilgang på landstraum for maritime fartøy som legg til kai.* For å redusera risiko ved havstigning vurderer forslagsstillar at TEK17 § 7.2 saman med planen si føresegn § 3.11.1, § 3.11.3, § 4.2.6 e), 6.1 b) og 6.3. b) *sikra at bygg skal byggast over stormflonivå og at overvasshandsaminga i område vert utført etter gjeldande normer.* ROS-analysen er oppdatert i høve vurderingar som er lagt til grunn i konsekvensutgreiinga og naturmangfoldrapporten. Kommunedirektøren vurderer at konsekvensutgreiinga er tilstrekkeleg utarbeidd og st den kjem i møte offentlege mynde sine uttaler i saka. Særlege vilkår til drift av anlegget for å ivareta naturmangfoldet i fjordsystemet vert sikra gjennom konsesjon etter sektorlovar.

Kommunedirektøren har elles ingen merknader til planprosessen og vurderer mottatt planmateriale til å ha tilfredsstillande kvalitet for å kunne godkjenna detaljreguleringsplanen. Han sluttar seg til hovudformålet i planen med landbasert oppdrettsanlegg og energitunnelar og det planfaglege grepet i planforslaget. Kommunedirektøren rår til at kommunestyret i Austrheim kommune godkjenner ***Detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad gbnr 127/91 mfl. PlanID 46312020006.***

Konklusjon:

Detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad gbnr 127/91 mfl. PlanID 46312020006 vert godkjent. Planomtale er datert den 27.05.2022, plankarta 1-3 er datert 28.04.2021 og 05.04.2022 og føresegner er datert 27.4.2022.